

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 275/2020-58

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], zastúpeného spoločnosťou [REDACTED], [REDACTED], proti postupu Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní sp. zn. 43Cob/83/2018 a jeho uznesení č. k. 43Cob/83/2018-179 z 29. novembra 2018 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. marca 2019 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na verejné prerokovanie veci v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto nálezu. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vrátiť vec všeobecnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznať mu náhradu trov konania.

2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 275/2020-17 z 13. júla 2020 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na verejné prerokovanie veci v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

3. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia a predmetného súdneho spisu všeobecného súdu vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou domáhal na Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) proti žalovanému určenia vlastníckeho práva ku konkrétnym nehnuteľnostiam v katastrálnom území Banská Bystrica. Sťažovateľ sa domáhal určenia svojho vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam z dôvodu, že je občianskym združením, ktoré vzniklo 2. novembra 1946 a zároveň v súlade s ustanovením § 19 ods. 2 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o združovaní občanov“) sa považuje za existujúce občianske združenie i podľa tohto zákona vzhľadom na to, že do 31. decembra 1990 oznámil Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) svoje sídlo a meno, a to 16. júla 1990.

4. Okresný súd uznesením č. k. 63Cb/57/2017 z 1. februára 2018 konanie podľa § 230 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pre prekážku rei iudicatae zastavil. Z pripojeného spisu sp. zn. 14C/193/2005 považoval za preukázané tvrdenia žalovaného o tom, že o predmete konania, ktorý je zároveň predmetom konania sp. zn. 63Cb/57/2017 v spore medzi tými istými účastníkmi, bolo právoplatne rozhodnuté v tomto konaní, a to v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 14Co/110/2008 zo 16. septembra 2008.

5. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie z dôvodu, že *„rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil sťažovateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces“*. Sťažovateľ v odôvodnení odvolania argumentoval najmä tým, že v pôvodnom konaní (sp. zn. 14C/193/2005 a 14Co/110/2008) súdy dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam v otázke právnej kontinuity sťažovateľa, keď podanie sťažovateľa doručené 16. júla 1990 ministerstvu vnútra (oznámenie o pokračovaní v činnosti združenia) nesprávne posúdili ako žiadosť o registráciu novovzniknutého združenia, pričom v minulosti opačný názor v tejto otázke vyslovil ústavný súd (III. ÚS 72/2010) aj Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v rozhodnutí sp. zn. 2MCdo/1/2015, čím došlo podľa jeho názoru ku zmene skutkového stavu a k odpadnutiu prekážky právoplatne rozhodnutej veci v tomto prípade.

6. Krajský súd ako súd odvolací napadnutým uznesením rozhodnutie okresného súdu potvrdil. Odvolací súd v odôvodnení uznesenia okrem iného uviedol, že *„nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že Ústavný súd SR sa vo vyššie uvedenom Náleze zaoberal otázkou právnej kontinuity o aktívnej vecnej legitímácie žalobcu“*, a rovnako nesúhlasí s tým, že došlo k zmene skutkového stavu, pretože na rozdiel od predchádzajúcej sťažovateľom zdôrazňovanej veci rozhodovanej Krajským súdom v Bratislave [išlo o úspešnú určovaciu žalobu sťažovateľa k inej nehnuteľnosti, avšak v skutkovo a právne podobných okolnostiach; v tejto veci rozhodoval i ústavný súd (III. ÚS 72/2010) a najvyšší súd (2MCdo/1/2015)] rozsudok krajského súdu č. k. 14Co/110/2008 zo 16. septembra 2008 nebol zrušený.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí v jeho veci konajúcich súdov. Tvrdí, že okresný súd ignoroval jeho argumentáciu, že v porovnaní s rozhodovaním v jeho veci v minulosti došlo k zmene skutkového stavu, a to v dôsledku

rozhodnutí súdov v jeho v podstate identickej veci týkajúcej sa otázky určenia vlastníckeho práva v súvislosti s jeho právnou existenciou ako občianskeho združenia. V dôsledku toho okresný súd nesprávne právne vec posúdil, keď dospel k záveru o existencii prekážky právoplatne rozsúdenej veci.

1. 8. Zásadné pochybenie v postupe a rozhodnutí prvostupňového súdu podľa sťažovateľa nenapravil ani odvolací súd, keď sa bezvýhradne stotožnil s obsahom prvostupňového rozhodnutia a nedostatočne reagoval na námietky sťažovateľa v odvolaní a ich odôvodnenie. Tvrdenie odvolacieho súdu, že ústavný súd sa v citovanom náleze nezaoberal otázkou jeho právnej kontinuity, je podľa sťažovateľa nesprávne a nekorešponduje s obsahom predloženého nálezu ústavného súdu, ktorý v odôvodnení okrem iného uviedol, že „... *tento spolok v intenciách § 19 ods. 2 zákona o združovaní nezanikol...*“. Aj táto skutočnosť podľa názoru sťažovateľa potvrdzuje, že posúdenie skutkových zistení odvolacím súdom nebolo správne, v dôsledku čoho je aj napadnuté rozhodnutie v tejto časti v rozpore s požiadavkou materiálnej ochrany práv zo strany súdnej moci.

9. Tým, že sa podľa názoru sťažovateľa konajúce súdy uchýlili k rigorózne formálnemu výkladu pozitívneho práva a zastavili konanie, porušili jeho práva označené v bode 1.

III.

Vyjadrenie krajského súdu, vyjadrenie zúčastnenej osoby a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

10. Krajský súd vo svojom vyjadrení uviedol, že pri svojom rozhodovaní o odvolaní sťažovateľa sa na rozdiel od jeho tvrdení v ústavnej sťažnosti zaoberal totožnosťou skutkového stavu v pôvodnom a novom konaní. Krajský súd bral do úvahy aj možnosť, že aj ak by v pôvodnom konaní došlo k nesprávnemu alebo neúplnému posúdeniu skutkového stavu alebo nesprávnemu právnemu posúdeniu vecnej legitímácie sťažovateľa, nič by to nemenilo na existencii prekážky právoplatne rozhodnutej veci v novom konaní.

11. Krajský súd vo vyjadrení popiera tiež „*dôvodnosť námietky sťažovateľa, ktorý tvrdí, že až na základe následných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v úplne iných konaniach, ktoré časovo nasledovali až po právoplatnom skončení pôvodného konania (medzi tými istými účastníkmi týkajúceho sa určenia vlastníctva k tým istým sporným nehnuteľnostiam), by mali tieto rozhodnutia dodatočne samé osebe, zmeniť skutkový stav v pôvodnom konaní*“. Podľa názoru krajského súdu odlišné zhodnotenie skutkového stavu na základe citovaných následných rozhodnutí najvyššieho súdu a ústavného súdu (avšak v iných veciach žalobcu) a v nich uvedený aj odlišný výklad prejavu vôle žalobcu nemožno považovať za zmenu skutkového stavu tak, ako to tvrdí sťažovateľ, pretože ide len o iné zhodnotenie skutkového stavu v následných rozhodnutiach, resp. ide aj o odlišné právne posúdenie na základe inak vyhodnoteného skutkového stavu. Sťažovateľ navyše ani v ústavnej sťažnosti netvrdí existenciu nových skutočností, ktoré neboli známe v pôvodnom konaní.

12. Krajský súd v súvislosti s námietkou sťažovateľa v ústavnej sťažnosti týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia prezentoval vo vyjadrení aj svoj názor, že sťažovateľovi nič nebránilo brániť sa dovolaním podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ešte pred podaním ústavnej sťažnosti.

13. Pokiaľ ide o námietku nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu, krajský súd uviedol, že sťažovateľovi nebola odňatá možnosť argumentovať v odvolaní a odvolací súd doplnením odôvodnenia v napadnutom rozhodnutí mu poskytol možnosť kvalifikovane argumentovať pri využití mimoriadnych opravných prostriedkov, pričom zároveň poukázal na nutnosť vnímať prvostupňové a odvolacie súdne konanie ako celok.

14. V závere vyjadrenia krajský súd ako účastník konania oznamuje, že s poukazom na § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) súhlasí s upustením od ústneho pojednávania pred ústavným súdom, pretože od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

15. K ústavnej sťažnosti sa vyjadrila [REDAKOVANÉ] ako zúčastnená osoba a sporová strana v predmetnom konaní pred všeobecnými súdmi podaním svojho právneho zástupcu z 13. augusta 2020.

16. Zúčastnená osoba sa vo vyjadrení pridrižiava vo všetkých podstatných otázkach rovnakých argumentov a záverov, aké vyplývajú z napadnutého rozhodnutia a vyjadrenia krajského súdu. Zúčastnená osoba navrhuje, aby ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako neprípustnú alebo zamietol ako nedôvodnú.

III.3. Replika sťažovateľa:

17. Sťažovateľ doručil ústavnému súdu stanovisko k vyjadreniu krajského súdu 31. augusta 2020. V stanovisku považuje otázku nepodania dovolania za právne irelevantnú, keďže ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie.

18. Ďalej sťažovateľ poukazuje na to, že vyjadrenie krajského súdu týkajúce sa dostatočnosti odôvodnenia súdu prvého stupňa, ktoré malo sťažovateľovi poskytnúť možnosť argumentovať v odvolaní, je v rozpore s tým, že ho odvolací súd musel sám dopĺňať, „aby sťažovateľ mohol kvalifikovane argumentovať v rámci mimoriadnych opravných prostriedkov“.

19. Sťažovateľ opakovane tvrdí, že nemôže obstať tvrdenie krajského súdu, že sťažovateľ netvrdí existenciu nových skutočností, keďže sťažovateľ poukazoval na množstvo skutočností, dôkazov a informácií, ktoré v pôvodnom konaní vôbec neboli posudzované. Ak napriek tomu odvolací súd zotrval na tom, že ide o prekážku právoplatne rozhodnutej veci, tak tento postup podľa sťažovateľa nemožno označiť inak ako striktne formalistický a rozporný s čl. 2 ods. 1 CSP a judikatúrou ústavného súdu.

20. Sťažovateľ oznámil, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania pred ústavným súdom.

IV. Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

21. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a na verejné prerokovanie veci v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom a napadnutým uznesením krajského súdu.

22. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. US 311/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného sudu sú predmetom kontroly zo strany ústavného sudu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (IV. US 43/04). O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

23. Podstata základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

24. Ústavný súd stabilne judikuje, že právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa v civilnom sporovom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých súd môže konať a rozhodnúť o veci samej (I. ÚS 18/2020). Uvedeným však nie je dotknutá právomoc ústavného súdu chrániť fyzické osoby alebo právnické osoby pred takými zásahmi do ich základných práv alebo slobôd, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01).

25. Uznesenie všeobecného súdu o zastavení konania je procesným rozhodnutím, ktorým sa súdne konanie končí. Z tohto hľadiska, keďže konanie ústavného súdu o ústavných sťažnostiach je „výsledkové“, bývajú aj takéto súdne rozhodnutia bežnou súčasťou posudzovania (ich) ústavnosti.

26. Jadrom ústavnej sťažnosti je síce nesúhlas sťažovateľa s tým, že v jeho veci konajúce všeobecné súdy zastavili konanie z dôvodu *rei iudicatae*, ale z hľadiska celkového obsahu aj rozsahu sťažovateľovej argumentácie v ústavnej sťažnosti dominuje skôr nezmieriteľný postoj k tomu, že jeho v poradí prvú žalobu konajúce súdy v pôvodnom konaní zamietli z dôvodov nedostatku jeho aktívnej vecnej legitímácie, pričom v jeho inej, ale skutkovo i právne identickej veci (týkajúcej sa inej nehnuteľnosti v [REDAKOVANÉ]), došlo v relatívne krátkom časovom období k opačnému posúdeniu jeho právnej kontinuity s predchádzajúcim rovnomenným občianskym združením, a tým aj opačnému výsledku súdneho rozhodovania o určení jeho vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam uplatňovaného práve na základe právnej kontinuity (právneho nástupníctva). Javí sa, že tento postoj sťažovateľa je umocnený tým, že v minulosti v tejto veci ústavný súd a najvyšší súd podporili kladné právne posúdenie otázky jeho právnej kontinuity, čo viedlo k jeho úspechu v predchádzajúcej veci (body 5 a 6).

27. Keďže v tejto veci je predmetom posudzovania ústavného súdu napadnuté uznesenie procesnej povahy o zastavení konania, ktoré nerieši uvedené meritórne otázky, určitú právnu relevanciu možno priznať iba argumentom sťažovateľa, (i) že nejde o prekážku právoplatne rozhodnutej veci, ak súdy v pôvodnom konaní zamietli určovaciu žalobu bez toho, aby záväzne posúdili existenciu alebo neexistenciu práva alebo právneho vzťahu medzi účastníkmi (sťažovateľ v tejto súvislosti poukázal na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/105/2003), (ii) týkajúcim sa zmeny skutkového stavu v porovnaní s rozhodovaním v jeho veci v minulosti a (iii) nesúhlasu s tvrdením krajského súdu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že ústavný súd sa v citovanom náleze nezaoberal otázkou jeho právnej kontinuity.

28. Krajský súd zaujal svoj postoj k uvedeným prvým dvom námietkam sťažovateľa (ktoré prezentoval sťažovateľ aj v odvolaní) v odôvodnení napadnutého uznesenia, pričom k tvrdeniu o neexistencii prekážky *rei iudicatae* uviedol, že uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/105/2003, na ktoré sťažovateľ v tejto súvislosti poukázal, sa nedá v predmetnej veci použiť, pretože ide o úplne inú situáciu a najvyšší súd týmto rozhodnutím reagoval na to, že žaloba bola zamietnutá pre chybné vyčíslenie spoluvlastníckych podielov.

29. V bode 26 napadnutého uznesenia krajský súd nesúhlasil ani s tvrdením sťažovateľa o zmene skutkového stavu oproti pôvodnému konaniu, pretože „*v tomto prípade došlo k zmene skutkového stavu. Na rozdiel od rozsudku Krajského súdu v Bratislave, rozsudok odvolacieho súdu v Banskej Bystrici 14Co 110/2008 zo dňa 16.09.2008 (a ani rozsudok OS Banská Bystrica) zrušený nebol, preto nie je možné znovu prejednávať vec žalobcu*“.

30. Pokiaľ ide o rozdielny názor sťažovateľa a krajského súdu na význam nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 72/2010 v sťažovateľovej obdobnej veci v minulosti (bod 27 iii), je pravdou, že ústavný súd nerozhodoval explicitne o právnej kontinuite sťažovateľa (na čo ani nemal právomoc), no zároveň faktom zostáva, že uvedeným nálezom zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave práve z dôvodov týkajúcich sa posúdenia právnej kontinuity a následne konajúce všeobecné súdy rozhodli o tejto otázke kladne v prospech sťažovateľa.

31. Zákaz prejednávať a rozhodnúť vec, o ktorej už bolo právoplatne súdom rozhodnuté, patrí k pilierom zaručujúcim uplatňovanie ústavného princípu právnej istoty. Súdna prax poskytuje dostatok interpretačných pravidiel na uplatňovanie *rei iudicatae* a ústavný súd v posudzovanej veci nezistil pri posudzovaní napadnutého uznesenia žiadne podstatné vybočenie z nich.

32. Na druhej strane, ústavný súd vníma aj ďalšiu zložku princípu právne istoty zvýraznený v jeho rozhodnutiach v podobe požiadavky, aby súdy na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dávali rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06), a tiež, že diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05).

33. Ústavný súd v okolnostiach danej veci poukazuje na to, že všeobecné súdy (riešiac rovnakú právnu otázku) o sťažovateľových žalobách pôvodne rozhodli zhodne tak, že pre nedostatok jeho aktívnej vecnej legitímácie žaloby zamietli (Krajský súd v Bratislave potvrdzujúcim rozsudkom zo 17. septembra 2009 a krajský súd potvrdzujúcim rozsudkom zo 16. septembra 2008).

Rozdielne posúdenie tej istej veci v novom konaní po citovanom náleze ústavného súdu nenaruša princíp právnej istoty v uvedenom zmysle.

34. Sťažovateľ v tejto súvislosti namieta pochybenie konajúcich všeobecných súdov najmä v tom, že neakceptovali jeho argument, podľa ktorého v období po právoplatnosti rozhodnutia o jeho prvej žalobe došlo v tejto veci ku zmene skutkového stavu, a to práve v dôsledku rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 11C/194/2005 v novom konaní v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Co/19/2013 z 23. októbra 2014, ktorými bola potvrdená právna kontinuita sťažovateľa s pôvodným združením [REDAKOVANÉ] a žalobe vyhovené. Táto zmena skutkového stavu mala podľa sťažovateľa vylúčiť možnosť zastaviť konanie pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

35. Krajský súd vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti (a vyplýva to aj z napadnutého rozhodnutia) uviedol, že následné rozhodnutia príslušných súdov po rozhodnutí ústavného súdu a najvyššieho súdu „*nemožno považovať za zmenu skutkového stavu tak, ako to tvrdí sťažovateľ, pretože ide len o iné zhodnotenie skutkového stavu v následných rozhodnutiach, resp. sa jedná aj o odlišné právne posúdenie na základe inak vyhodnoteného skutkového stavu*“.

36. Ústavný súd k tomu konštatuje, že so sťažovateľovou argumentáciou sa nemôže stotožniť. Všeobecné súdy uvedené v bode 36 nerozhodovali o jeho statuse, ale o jeho žalobe o určenie vlastníckeho práva, pričom posudzovali aj otázku jeho aktívnej vecnej legitímácie. Podľa platného právneho poriadku Slovenskej republiky výrok právoplatného rozsudku je podľa právneho poriadku záväzný (iba) pre strany sporu, prípadne ich neskorších právnych nástupcov (§ 228 CSP), teda pôsobí inter partes. To platí aj pre závery premietnuté do právoplatných rozhodnutí uvedených súdov. Z ich porovnania vyplýva, že k opačnému výsledku súdy dospeli na základe rozdielneho právneho posúdenia otázky existencie aktívnej vecnej legitímácie u sťažovateľa. Inými slovami, súdy nie sú viazané výrokom rozsudku iného všeobecného súdu týkajúceho sa veci samej a sudcovia sú pri výkone funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom ... a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

37. V týchto súvislostiach je vhodné pre úplnosť poukázať na to, že v otázke posudzovania prekážky právoplatne rozhodnutej veci v judikatúre (aj) najvyššieho súdu existuje zhoda v tom, že jej skúmanie je imanentnou súčasťou výkonu súdnictva, pričom súdy posudzujú túto prekážku v konaní v každom jeho štádiu podľa dvoch znakov: či ide o tie isté strany sporu a rovnaký predmet konania. Po zistení zhody musí nasledovať zastavenie konania. Najvyšší súd opakovane konštatoval, že prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, ak skutkový stav bol súdom v predchádzajúcom konaní po právnej stránke posúdený nesprávne alebo neúplne (napr. 5Cdo/120/2009). Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia vyjadril zhodný názor v reakcii na námietku sťažovateľa v odvolaní, že súdy v pôvodnom konaní nesprávne právne posúdili jeho aktívnu vecnú legitímáciu.

38. Ústavný súd po preskúmaní postupu a napadnutého uznesenia krajského súdu, vyžiadaného súdneho spisu, ako aj uznesenia okresného súdu, s ktorým sa krajský súd stotožnil, konštatuje, že okresný súd zastavil konanie o žalobe sťažovateľa podľa § 230 CSP pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci následne po tom, čo si overil, že o rovnakom predmete konania s účasťou tých istých strán sporu bolo už v minulosti právoplatne rozhodnuté. Krajský súd sa stotožnil

s výrokom prvostupňového rozhodnutia. Odôvodnenie svojho uznesenia doplnil v zmysle § 387 ods. 2 CSP a reagoval na všetky námietky vznesené sťažovateľom v odvolaní.

39. Podľa názoru ústavného súdu konajúce súdy v sťažovateľovej veci postupovali v medziach relevantnej právnej úpravy vrátane jej interpretácie a aplikácie na zistený skutkový stav. Vzhľadom na procesnoprávnu povahu týchto súdnych rozhodnutí ústavný súd neidentifikoval ani ich prílišný formalizmus, ako im to vyčíta sťažovateľ v ústavnej sťažnosti. Ústavný súd posudzoval námietku sťažovateľa o nedostatočnom odôvodnení predmetných rozhodnutí (najmä strohosť uznesenia okresného súdu) v intenciách uvedenej judikatúry, teda hodnotil ju so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, v ktorom sa konajúce súdy sústredili na overenie procesných podmienok. Skutočnosť, že sťažovateľ nedostal odpoveď na každý svoj argument podľa svojich predstáv, nespôsobuje arbitrárnosť predmetných rozhodnutí. V každom prípade táto okolnosť nedosahuje podľa názoru ústavného súdu takú intenzitu, ktorá by bola spôsobilá porušiť sťažovateľom označené práva.

40. Ústavný súd k celej veci *obiter dictum* poznamenáva, že výsledný stav vyúsťuje do situácie, že dva všeobecné súdy v konečnom dôsledku dospeli k diametrálne odlišným rozhodnutiam o rovnakej právnej otázke (aktívna vecná legitímácia sťažovateľa), a to za rovnakej skutkovej situácie (už citované potvrdzujúce rozsudky krajského súdu zo 17. septembra 2009 a Krajského súdu v Bratislave z 23. októbra 2014), čo nie je v zhode s citovanou judikatúrou ústavného o ústavnej neudržateľnosti tohto javu (bod 32) v súvislosti s princípom právnej istoty. Z odôvodnenia tohto nálezu však vyplýva, že predmetom napadnutého uznesenia už uvedená právna otázka nebola, a teda nebolo možné vzniknutú diskrepanciu ústavne súladným spôsobom napraviť.

41. Ústavný súd na základe všetkých uvedených dôvodov dospel k záveru, že ústavná sťažnosť sťažovateľa je nedôvodná, a preto jej v rozsahu, v akom bola prijatá na ďalšie konanie, nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. novembra 2021

Robert Šorl
predseda senátu